

Kontakt:
Greenpeace Slovensko, o. z.
Nám. SNP 35, P.O. Box 58
814 99 Bratislava
tel.: +421 (2) 5477 1202
e-mail: info@greenpeace.org
www.greenpeace.sk

Organizácia Greenpeace

Greenpeace je medzinárodná nezisková organizácia, ktorá využíva nenásilnú a kreatívnu formu protestu, aby upozornila na problémy životného prostredia, klimatickej krízy a aby poukázala na tých, ktorí ich spôsobujú. Vedíme kampane s cieľom hľadať riešenia, ktoré prispievajú k ochrane planéty, zdravia ľudí a ku globálnej spoločenskej rovnosti v súlade s našou vierou v demokratické princípy.

Organizácia Greenpeace pozostáva z dvadsiatich siedmich nezávislých národných a regionálnych pobočiek v päťdesiatich piatich krajinách sveta všetkých kontinentov (s výnimkou Antarktídy), ktoré sú koordinované Greenpeace International so sídlom v Amsterdame. Na riešenie jednotlivých environmentálnych problémov využívame v našich kampaniach vedecký výskum a odborné analýzy. Vydávaním vlastných publikácií a prostredníctvom médií informujeme verejnosť a kompetentných, organizujeme diskusie, petície, podujatia či nenásilné priame akcie.

Naša organizácia je finančne nezávislá od vlád, politických strán a zoskupení štátov (napr. EÚ), ako aj od korporácií, firiem a iných ekonomických a finančných subjektov. Pracujeme priamo s komunitami „v prvej línii“, ktoré si chcú chrániť domov a prostredie, v ktorom žijú. Našu činnosť vykonávame len vďaka nezištnej podpore jednotlivcov a vlastnému entuziazmu.

Greenpeace Slovensko je súčasťou regionálnej pobočky Greenpeace CEE – Greenpeace Stredná a Východná Európa a sídli v Bratislave.

OBSAH:

[ROK 2023 OČAMI PANI RIADITEĽKY](#)

[VARENIE NA PLYNE](#)

[ENERGETICKÁ KRÍZA A OBNOV DOM](#)

[ZRADCOVIA PRÍRODY](#)

[LNG TERMINÁL](#)

[LETY VS. ŽELEZNICE](#)

[30.VÝROČIE GREENPEACE NA SLOVENSKU](#)

[DOBROVOĽNÍCI/ČKY GREENPEACE](#)

[PRÁCA S HNUTIAMÍ](#)

[FINANČNÁ SPRÁVA A KONTROLA FINANCIÍ](#)

ROK 2023 OČAMI RIADITEĽKY

Každý nový rok začíname vždy plní odhodlania a sily, plní plánov a chuti zmeniť svet okolo nás, ktorý, povedzme to otvorene, nefunguje tak, ako by mal. Všetko zastrešuje problém, ktorý sa v mnohých častiach sveta už prejavuje naplno a pomaly, ale isto, sa začína prejavovať aj u násna Slovensku. Tým problémom je klimatická kríza, vyvolaná otepľovaním našej planéty, za ktoré môže z veľkej časti najmä ľudstvo a jeho aktivity. Práve k riešeniam klimatickej krízy smerovali aj v roku 2023 naše aktivity.

Kedže sme v Greenpeace presvedčení, že klimatickú krízu bez ukončenia využívania fosílnych palív nemáme šancu poraziť, protestovali sme proti škodlivým fosílnym projektom, ukázali sme ľuďom, že ani varenie na plyne nie je pre nich zdravé a priniesli sme viacero štúdií a reportov o tom, ako v riešeníach zlyháva aj segment dopravy - ten by sa mal namiesto podporovania lacných a neekologických letov v rámci Európy zamerať skôr na riešenia ekologickej, dostupnej vlakovej dopravy a poskytnúť Európanom a Európankam možnosť lacných a dostupných klimatických lístkov. Vďaka nim by bolo možné cestovať vlakom v rámci Európy alebo jednotlivých regiónov, čo by výrazne prispelo k zníženiu emisií z dopravy.

Náš tím sa tiež pripojil k našim európskym kolegom z Greenpeace a vybrali sme sa na expedíciu do karpát, ktorej cieľom bolo poukázať na nedostatočnú ochranu našich lesov, požiadať o jej zvýšenie a tiež poukázať na to, čo sa stane, keď politici a nevhdoná legislatíva umožnia developerom bezbreho stavať na úkor prírody.

Naša práca nie je vždy jednoduchá - často na nás útočia politici, spoločnosti alebo ich sympatizanti, či jednoducho ľudia, pre ktorých sme príliš radikálni, alebo hovoríme veci, ktoré sa im ťažko počúvajú. Preto nám vždy dobre padne, keď sa nám podarí nejaké víťazstvo, ktoré navyše pomôže reálnym ľuďom. Tak to bolo aj pri aktualizácii Plánu obnovy a výzvy Obnov dom, kde vtedajšie vedenie rezortu vypočulo a zapracovalo našu požiadavku. Príjemné bolo aj stretnutie s pani prezidentkou Zuzanou Čaputovou, ktorá na festivale Pohoda navštívila náš infostánok, či oslava 30. Výročia vzniku Greenpeace na Slovensku.

V predčasných parlamentných voľbách sa ukázalo, že nielen ochrana prírody vo svete, ale aj u nás doma bude potrebovať viac nášho úsilia. Viaceré zmeny zákonov, ktoré môžu znížiť doterajšie štandardy, ale aj verbálne útoky na ochrancov prírody a mimovládne organizácie nás presvedčili, aby sme sa na konci roka obzreli späť, oddýchli si a načerpali sily do ďalšieho boja za prírodu. Zdá sa, že sa tak skoro neskončí. No my sa nevzdáme.

Katarína Juríková, výkonná riaditeľka Greenpeace Slovensko

VARENIE NA PLYNE

Na začiatku roka sme sa pozreli na to, ako varenie na plynovom sporáku môže ohrozovať zdravie ľudí. Príprava jedla na plynovom sporáku bez mechanického vetrania miestnosti totiž môže vážne ohroziť zdravie detí, ktoré v danej domácnosti žijú. [Vyplynulo to zo štúdie organizácie CLASP, Európskej aliancie verejného zdravia a Organizácie pre aplikovaný vedecký výskum](#). Varenie na plyne podľa odborníkov uvoľňuje zvýšené množstvá oxidu dusičitého, ktoré prekračujú odporúčané [zdravotné usmernenia](#) a [normy](#) niekoľkokrát za týždeň počas celého roka. Takéto znečistenie “domáceho” vzduchu môže deťom spôsobiť astmu. Preto sme o týchto závažných zisteniach informovali médiá aj širokú verejnosť.

ENERGETICKÁ KRÍZA A MALÉ VEĽKÉ VÍŤAZSTVO GREENPEACE

Energetická kríza udrela naplno už v roku 2022 a vtedy Greenpeace Slovensko predstavil výzvu “Za zimu bez (c) hladu”, ktorou sme chceli od vlády okamžité riešenie energetickej krízy. Žiadali sme okrem iného do roku 2035 aj adresnú a efektívnu finančnú pomoc najzraniteľnejším domácnostiam - či už vo forme energetických poukážok, priamych transferov alebo navýšeného a zjednodušeného príspevku na bývanie. V roku 2023 sme k tejto téme natočili video so známym stand-up komikom Jurajom “Šokom” Tabačkom a podobne, ako video z roku 2022 s komičkou Simonou Salátovou, malo veľký úspech.

Nevieme, či si video pozreli aj na ministerstve životného prostredia, no v apíli roku 2023 prišla konečne dobrá správa! Rezort životného prostredia oznámil, že sa v aktualizácii Plánu obnovy bude po novom počítať aj s obnovou domov pre nízkopříjmové domácnosti trpiace energetickou chudobou, ktoré dostanú 100 % pokrytie investícií. Takže jednu z našich požiadaviek zapracoval do Plánu obnovy. Malé, no podstatné víťazstvo.

DOBRÁ SPRÁVA

Nízkopříjmové domácnosti trpiace energetickou chudobou dostanú 100 % pokrytie investícií na obnovu domu.

ZRADCOVIA PRÍRODY

Keď politici schvaľujú zákony, ktoré ublížia prírode, nezostane to bez našej odozvy. Koncom mája poslanci v Národnej rade schválili v druhom čítaní zmeny v stavebnom zákone, ktoré by po vstupe do platnosti výrazne zhoršili ochranu prírody. Za prijatie zákona hlasovali poslanci strán Smer-SD, Hlas, Oľano, Sme rodina, ĽSNS a Republika. Zmeny by sa výrazne dotkli posudzovania vplyvov na životné prostredie pri nových stavbách, obmedzili by možnosti verejnosti pripomienkovať nové projekty a bez odbornej a verejnej diskusie by dali veľkú moc do rúk developerom.

Centrály politických strán, ktoré podporili škodlivú zmenu zákona, sme preto navštívili spolu s našimi aktivistami a aktivistkami. Na oknách a dverách sme im nechali personalizované odkazy vo forme nálepiek o tom, že podľa nás zradili prírodu: “Sme rodina zradcov prírody. Hlas zradcov prírody. Obyčajní zradcovia prírody. Smer zradcov prírody.”

EXPEDÍCIA KARPATY

Viete si predstaviť, že by ste strávili viac ako mesiac v lesoch naprieč Európou?

Naši kolegovia z Greenpeace stredná a východná Európa áno. Vydali sa na dobrodružnú výpravu po karpatských horách a počas 40 dní navštívili celkovo päť krajín: Rumunsko, Ukrajinu, Maďarsko, Slovensko a Poľsko. Cieľ? Upozorniť na to, že staré karpatské lesy potrebujú oveľa väčšiu ochranu, akú dnes majú. Problémy sú rôzne: strata biodiverzity, ťažba dreva či výstavba. V súčasnosti sú chránené len 3 % Karpatov, čo znamená, že bez ochrany ich zostáva až 97 %. Keďže jednou zo zastávok bolo aj Slovensko, [vykročili sme z komfortnej zóny v bratislavskej pobočke](#), obuli turistické topánky a nastúpili do vlaku smer Liptovský Mikuláš.

Navštívili sme Jaloveckú a Bobroveckú dolinu, kde sme na vlastné oči videli, ako prospieva les, keď doň nezasahuje človek, videli Čertovicu, kde holoruby a ťažba dreva zlikvidovali biotop hlucháňa hôrneho. Presunuli sme sa do Podbanského, kde nás uchvátila rieka Belá, prešli sme až do Tichej doliny, aby sme priniesli svedectvo o tom, aký živý je les, ktorý mnohí lesníci po veternej smršti v Tatrách a úspešnom boji za bezzásahovosť v Tichej a Kôprovej považujú za "mŕtvy".

PROTEST PROTI VÝSTAVBE V DEMÄNOVSKEJ DOLINE

Počas našej expedície v Karpatoch sme navštívili aj Demänovskú dolinu, kde sme sa stretli so speleológom a predsedom občianskeho združenia Pre dolinu Pavlom Herichom. Ten nám porozprával o tom, v akom žalostnom stave sa Demänovská dolina v dôsledku developerských zásahov a výstavby nachádza. Ako chránené pásma ustupujú novým hotelom a nikto za to nenesie zodpovednosť. Tak sme sa rozhodli urobiť tam protest a pozvali sme naň aj médiá. Upozornili sme na to, že v Európe sa v dôsledku ťažby dreva a klimatických zmien každú hodinu strácajú približne štyri hektáre karpatských lesov. Je to rozloha približne piatich futbalových ihrísk. Chránené sú pritom iba tri percentá týchto lesov.

LNG TERMINÁL

V roku 2023 pokračoval aj náš boj proti nezmyselnému plánovanému LNG terminálu, ktorý má vyrásť v bratislavskom prístave. Bojovať proti nemu sme začali už v roku 2021, keď sme spustili zbieranie podpisov pod verejnú výzvu [Fakt nie LNG](#). Keďže ministerstvo životného prostredia koncom marca vydalo záverečné stanovisko v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) a odporučilo vybudovanie terminálu LNG v Bratislave, [podali sme voči tomuto rozhodnutiu v apríli rozklad](#). Žiadali sme ministra, aby toto chybné rozhodnutie zmenil. Na festivaloch ale aj v uliciach sme pokračovali v zbieraní podpisov. K online podpisom sme pridali aj podpisy na [špeciálnu pohľadnicu](#), ktorú pre nás ilustroval výtvarník Erik Šille.

V júli sme sa stretli s ministrom životného prostredia Milanom Chrenkom. Vysvetlili sme mu, prečo plánovanú výstavbu LNG terminálu v bratislavskom prístave považujeme za neprípustnú a prečo tento projekt predstavuje nezlučiteľný krok s ochranou klímy. Zároveň sme ho požiadať, aby prehodnotil rozhodnutie predošlého ministra Jána Budaja a rozklad, ktorý podala naša organizácia proti LNG terminálu, podporil. V septembri sme pokračovali stretnutím s bratislavským županom Jurajom Drobom a jeho tímom ľudí, ktorí sa zaoberajú životným prostredím. Aj im sme sa snažili vysvetliť, prečo je plánovaná výstavba LNG terminálu v bratislavskom prístave nezmyselný a pre našu klímu nebezpečný projekt.

LETY VS. ŽELEZNICE, ALE AJ HROMADNÁ DOPRAVA V EURÓPSKYCH MESTÁCH

Keďže naša organizácia dlhodobo upozorňuje na dôsledky klimatickej zmeny a navrhuje riešenia, ako riešiť klimatickú krízu, pozreli sme sa tohto roku spolu s našimi zahraničnými kolegami a kolegyňami v rámci regiónu CEE aj na sektor, ktorý sa pod zvyšovanie globálnej teploty celkom výrazne podpisuje. A to sektor dopravy. Najskôr sme si posvietili na to, [ako prístupná je v európskych mestách hromadná doprava](#), keďže práve tá sa ukazuje ako najekologickejšia - Slovensko sa umiestnilo siedme od konca a Bratislava zase piata najlepšia spomedzi európskych miest.

Následne sme sa pozreli na [ceny leteniek a ceny vlakových lístkov](#) - práve letecké emisie totiž výrazne prispievajú k zvyšovaniu oxidu uhličitého v atmosfére: ukázalo sa, že vlaky sú v dôsledku zle nastaveného systému v priemere dvakrát drahšie ako letenky. Našej pozornosti neušli ani totálne [neekologické súkromné lety](#), pričom sa ukázalo, že len za rok 2022 vyprodukovali toľko emisií, čo v priemere za rok 6 666 áut.

Pred Vianocami sme zase analyzovali vianočné a novoročné cestovanie do a z Bratislavy, kde sa opäť ukázalo, že systém zvyhodňuje leteckú prepravu pred vlakovou. Cieľom všetkých týchto našich aktivít je presadiť v Európe tzv. "Klimatické cestovné lístky", ktoré by umožňovali jednoduché a cenovo dostupné cestovanie vlakmi v rámci Európy, jednotlivých miest, či území.

30. VÝROČIE GREENPEACE NA SLOVENSKU

V októbri sme mali dôvod na radosť. Oslávili sme 30. výročie vzniku našej organizácie na Slovensku. Greenpeace na Slovensku vznikol v roku 1993 po rozdelení Československa a tým aj spoločnej kancelárie. Od začiatku sa venoval najmä atómovej energetike. Počas svojej existencie však postupne kancelária Greenpeace narastala a v roku 2001 sa stala súčasťou regionálnej kancelárie Greenpeace Stredná a Východná Európa (Greenpeace CEE). Naším zameraním však nebola už len jadrová energetika. Počas takmer 30 rokov sa Greenpeace venoval toxickým látkam, ťažbe zlata a uránu, ochrane veľrýb, nebezpečným hračkám, GMO, ochrane včiel a poľnohospodárstvu či ťažbe a spaľovaniu uhlia. Tak ako aj iné kancelárie, aj naša sa intenzívne počas rokov zameriava na ochranu klímy.

30. VÝROČIE GREENPEACE NA SLOVENSKU

Najväčšie úspechy Greenpeace Slovensko:

Pripojenie Slovenska k IWC – International Whaling Commission, čo zaručilo ďalší dôležitý hlas na ochranu veľrýb a proti prelomeniu moratória na ich lov

2000 – Zákaz predaja PVC hračiek – Greenpeace presadil, aby sa na Slovensku nemohli predávať hračky z PVC pre deti do troch rokov.

2008 – Pomoc na kampani na zmene legislatívy ohľadom ťažby zlata, ktorá umožnila obciam a mestám dať záväzne stanovisko k zámerom ťažby zlata v ich katastri

2010 – Zmeny zákonov upravujúcich prieskum a ťažbu uránu, ktoré viedli k zastaveniu projektov ťažby uránu na Slovensku. Zmeny sa udiali aj s podporou viac ako 100 000 ľudí, ktorí sa podpísali pod doposiaľ najväčšiu offline environmentálnu petíciu na Slovensku.

2010 – Zastavenie zámeru novej uhoľnej elektrárne v Trebišove

Po dlhoročnej kampani v roku 2011 prijíma NRSR environmentálny zákon desaťročia: o starých environmentálnych záťažiach, ktorý je zásadným krokom k začatiu odstraňovania tisícov pozostatkov znečistenia pred rokom 1989.

Úspešná kampaň za zastavenie trasy ropovodu Bratislava Schwechat priamo cez Žitný ostrov

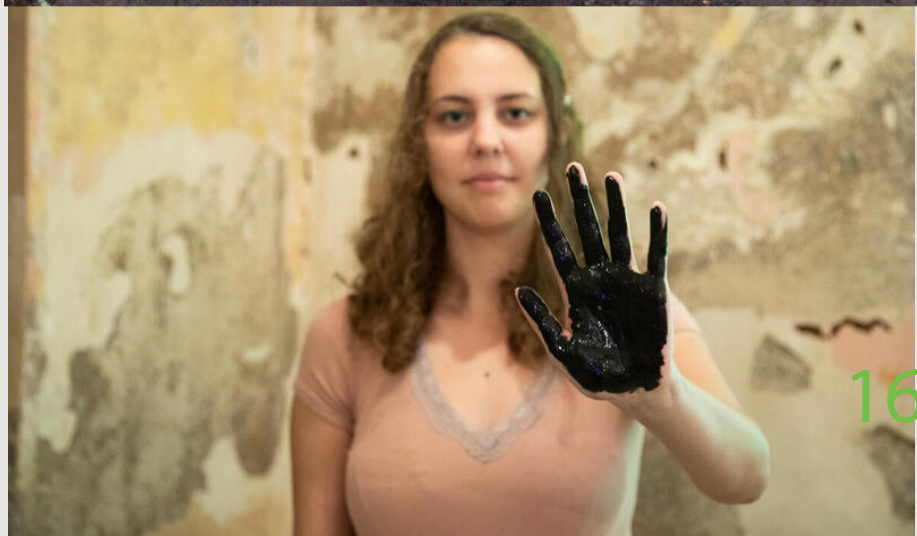
2019 – Slovensko prestane podporovať ťažbu hnedého uhlia v roku 2023 a plánuje zastaviť aj uhoľné elektrárne.

DOBROVOLNÍCI/ČKY GREENPEACE

Tisíc dvesto hodín dobrovoľníckej práce. Šestnásť infostánkov. Tri dôležité témy o životnom prostredí. Tak vyzerala naša dobrovoľnícka štatistika ku koncu tohto roku. K nej prirátajme najväčšie festivaly ([infostánky na festivaloch Pohoda](#), Uprising, We love music, Divadelná Nitra) menšie podujatia (Jarný Cverna Market, Trnavský rínek, Dobrý trh, podujatie NOC v Bratislave - Strácame planétu?), ale aj protesty (protest pred NRSR proti novelám zákonov EIA a zákona o územnom plánovaní) či tréningy (napr. aktivistický tréning v Rumunsku).

K tomu ešte dva zlomené infostánky a kilá zjedených snackov. V súčasnosti má Greenpeace Slovensko 158 dobrovoľníčok/kov a 4 lokálne skupiny - Nitra, Košice, Bratislava, Trnava. V roku 2023 zbierali podpisy pod výzvou vláde "Za zimu bez chladu", za zastavenie fosílného projektu LNG na Dunaji, venovali sa podpore petícií z ostatných Greenpeace kancelárií, konkrétne Za záchranu karpát a Koniec doby plastovej - za zníženie produkcie plastov.

Naši dobrovoľníci a dobrovoľníčky však organizovali podujatia aj samostatne: usporiadali 3 kvízy pre verejnosť, zbierali odpad v 3 rôznych mestách (pri príležitosti novembrových rokovaní o Globálnej dohode o plastoch). Boli s nami na nenásilných priamych akciách a tréningoch na Slovensku, vo Švajčiarsku, Bulharsku, Francúzsku, Taliansku, Česku, Rumunsku aj Slovinsku. Dobrovoľníctvo je našou dôležitou súčasťou, odhodlanie našich dobrovoľníkov a dobrovoľníčok meniť svet, či ich nadšenie pre ekologické témy, je neoddeliteľnou súčasťou Greenpeace.

PRÁCA S HNUTIAMÍ

Na Deň Zeme v apríli sme podporili pochod hnutia Klíma ťa potrebuje. Zapojili sa doň naši dobrovoľníci a dobrovoľníčky, ale aj členovia nášho bratislavského tímu. Na akčnom kempе v Rumunsku v rámci strednej a východnej Európy sme prepojili ľudí zo slovenských environmentálnych hnutí spolu s širokou základňou Greenpeace v strednej a východnej Európe. Akčný kemp trval týždeň a bol plný rôznych tréningov - aktivisti a aktivistky sa mohli zúčastniť tréningu digitálneho aktivizmu, lezeckého alebo kajakového tréningu, či tréningu umeleckého aktivizmu.

PRÁCA S HNUTIAMÍ

Podporili sme aj predvolebnú iniciatívu [Chcem tu zostať](#), ktorá vyzývala mladých ľudí, aby šli počas predčasných parlamentných volieb k urnám. Rovnako sme [sa zapojili do protestu mimovládnych organizácií proti pre-lomenia prezidentkinho veta poslancami Národnej rady pri novelizácii stavebných zákonov upravujúcich posudzovanie vplyvov na životné prostredie \(EIA\)](#), keď po septembrových voľbách nastúpila k moci nová vláda a na čelo rezortu životného prostredia sa dostal minister Tomáš Taraba.

Aj v kontexte súčasnej politickej situácie sa Greenpeace Slovensko sieťu-je aj s ostatnými mimovládnymi organizáciami, platformami či hnutiami či už environmentálnymi alebo občiansko-spoločenskými.

ĎAKUJEME ZA PODPORU

Na záver by sme sa chceli poďakovať všetkým Vám, ktorí ste nás počas celého roka 2023 podporovali, pomáhali nám a stáli spolu s nami na strane planéty a životného prostredia. Bez Vašej podpory a pomoci by naša práca, nasadenie ani kampane neboli možné. Vážime si to a ďakujeme, že ste s nami. Aj Vy ste Greenpeace!

Pevne veríme, že zostanete s nami aj v nasledujúcich rokoch a budete aj naďalej podporovať aktivity Greenpeace zamerané na ochranu prírody a životného prostredia. Finančne môžete našu prácu podporiť zaslaním príspevku na náš účet v rámci regionálnej organizácie Greenpeace CEE (Greenpeace Stredná a Východná Európa). Každý jeden, aj malý príspevok, je pre nás nesmierne cenný. Najväčšiu pomoc nám však preukážu ľudia, ktorí sa nás rozhodnú podporovať pravidelne. Vďaka takýmto príspevkom totiž vieme lepšie plánovať naše budúce aktivity. Príspevky nám môžete posilať prostredníctvom [tohto odkazu](#).

FINANČNÁ SPRÁVA A KONTROLA FINANCIÍ

Greenpeace Slovensko je spolu s ďalšími siedmimi národnými kancelárkami súčasťou Greenpeace Stredná a Východná Európa (Greenpeace CEE).

Spoločne pracujeme na regionálnych projektoch a ekologických témach, ktoré sa často netýkajú iba Slovenska. Naše kapacity preto prioritne venujeme riešeniu medzinárodných a globálnych environmentálnych hrozieb. Ved' problémy životného prostredia nepoznajú geografické hranice štátov. Ako už bolo mnohokrát napísané a povedané, Greenpeace je jednou z mála organizácií na svete, ktorá neprijíma žiadne dary od štátu, politických strán ani korporácií. Tento náš postoj predstavuje záruku zachovania si nezávislosti a neoblomnosti. Vďaka tejto zásade si nás nemôže kúpiť žiadna spoločnosť ani lobistická skupina.

Jednou zo zásad Greenpeace je aj každoročná kontrola narábania s financiami niektorou z nezávislých audítorských spoločností. Audit účtovnej závierky organizácie Greenpeace Slovensko k 31.12. 2023 uskutočnila audítorská spoločnosť Grant Thornton Audit, S.r.o.

Analýza príjmov v roku 2023 Príjmy Greenpeace Slovensko v roku 2023 v tis. €	
Príspevok z GP Stredná a Východná európa	673
Podporovateľské príspevky od fyzických osôb	0
Príjem z 2% daní Ostatné	2 0*
Celkové príjmy Greenpeace Slovensko v roku 2023 v tis. €	675

**Jedná sa o príjmy, ktoré nesúvisia s príspevkami neziskovej organizácii, t.j. jedná sa o príjmy zo spoluúčasti pri škodovej udalosti.

Analýza výdavkov v roku 2023 Výdavky Greenpeace Slovensko v roku 2023 v tis. €	
Priame náklady na národné a medzinárodné kampane	163
Média (foto, video, online) a komunikácia s verejnosťou	108
Fundraising a komunikácia s podporovateľmi/čkami	54
Logistika, koordinácia dobrovoľníkov/dobrovoľníčok a organizácia verejných podujatí	205
Administratívne zabezpečenie kampaní, materiál a ostatné náklady	145
Celkové náklady Greenpeace Slovensko v roku 2023 v tis. €	675